

Posudek na bakalářskou práci Pavlíny Mintálové:

Vztah mezi tělesným a duchovním životem v teologické antropologii Oliviera Clémenta

Obor: Teologie křesťanských tradic

Bakalářská práce Pavlíny Mintálové má 63 stran a je rozdělena do pěti částí, má 160 patových poznámek a bibliografii o 23 položkách, z nichž velká část je francouzská nebo anglická.

Po úvodu, v němž autorka vysvětluje, proč si téma vybrala, definuje cíl práce a rozebírá její metodu, následuje kapitola v níž nám představí život a dílo Oliviera Clémenta a zejména ty momenty a ty práce, které se přímo vztahují k jeho antropologii. Další kapitola pojednává o filosofických a teologických vlivech na Clémentovu antropologii, o personalismu Berďajeva, sofiologii Solovjova, teologických metodách Losského a teologické estetiky Evdokimova. Autorka zde pracuje s primárními i sekundárními prameny, prokazuje dobrou znalost těchto myslitelů a přitom se jí podaří udržet hlavní pozornost u hlavního tématu práce. Samotná Clémentova antropologie je rozebrána v následujících dvou kapitolách, z nichž první se věnuje obecnějším tématům: člověku jako Božím stvoření a součástí kosmu, teologii osoby ve společenství, Božím obrazu a obrácení. Druhá se soustředí na vztah mezi tělesným a duchovním životem, pojednává o člověku jako duchovním těle, o vztahu mezi erotickým a asketickým životem a vykládá symbol Kristova těla. Autorčino pojednání jednotlivých oblastí je systematicky uspořádané, jasné a přitom ne povrchní, dobře zakotvené v pramenech. Závěr obsahuje detailní shrnutí jednotlivých kroků, které autorka v práci podnikla, a vyzdvihuje Clémentovo nedualistické myšlení, díky kterému Clément po vzoru patristické teologie neredukuje ani Boží transcendenci ani naše plné lidství, a navíc k porozumění obojího využívá tradiční i současné prameny poznání.

Velmi sympatickými rysy bakalářské práce Pavlíny Mintálové je její osobitý přístup k tématu, který oživuje její precizní práci s prameny. Autorka srozumitelně představuje základní problémy, dobře dokumentuje diskusi, dochází k samostatným závěrům. Pro diskusi při obhajobě doporučuji zastavit se u otázky, jestli z dnešního pohledu autorce připadala také nějaká část Clémentovy antropologie cizí či překonaná, či zda jí v Clémentově podání vztahu mezi tělesným a duchovním životem chybělo pojednání o některých podstatných problémech. Dále, jaké možnosti jeho antropologie nabízí v pohledu na obtížná témata, v pravoslaví většinou tabuizovaná, jako je např. vztah mezi duchovním a tělesným životem homosexuálů.

Práce splňuje všechny nároky na ni kladené. Doporučuji hodnocení stupněm A.

V Praze, 15.2. 2008

Ivana Noble